

Zajímavá žena

Všechny podoby Rusalky

Blanka Kovaříková, Vlasta č. 36, 2.9.2009

Dana Burešová je přesvědčená, že smyslem života je hledat sama sebe jako člověka a nezáleží na tom, jestli přitom zpívá v opeře nebo dělá cokoli jiného.

Když rodila první ze svých tří dětí, byla právě třetí rok v angažmá v Národním divadle a měla za sebou dvě nastudování Prodané nevěsty - jedno v Plzni a jedno v Praze. To počítání je důležité. Nejstarší dceři Aničce je teď čtrnáct, Honzíkovi dvanáct a nejmladší Terezce sedm let. Kolik operních pěvkyní má tři děti? Téměř žádná...

Opera o krupicové kaši

Na otázku, zda toužila odmala zpívat, si Dana vybavuje, jak asi v deseti letech seděla se svými dvěma bratřenci o prázdninách v bazénku a skládali přitom operu o krupicové kaši. "Byla to velká zábava, ale jestli to nějak souviselo s mou budoucí profesí, netuším," směje se. Na základní škole se jí líbila hudební výchova - hlavně to, že se každý týden naučili jednu lidovou písničku. "V dnešní době spousta dětí ani neví, že existuje písnička Červený šátečku, kolem se toč a to je mi líto."

Dana nejprve studovala pedagogickou školu. Už tam ale potkala svou první významnou sudičku - profesorku Danu Kahancovou, která jí řekla, že má krásný hlas a doporučila jí, ať zkusí jít na konzervatoř. A tak začala jednou za čtrnáct dnů jezdit do Prahy na soukromé hodiny za svou druhou sudičkou - profesorkou Dagmar Součkovou, která ji připravila na přijímačky. Ale ani po absolutoriu konzervatoře se Dana nepovažovala za "hotovou" pěvkyni. Stala se sólistkou divadla v Českých Budějovicích a stále hledala někoho, kdo by ji posunul dál. Pak se potkala s klavíristkou Irinou Fojtíkovou-Kondratěnko, s níž pracuje dodnes. "Vážím si jí za to, co umí - dokáže předávat druhým cosi, co bych nazvala univerzální pravda o hudební technice."

Druhý domov

Před sedmnácti lety se Daniným druhým domovem stalo Národní divadlo. Získala zde angažmá a poznala svého životního partnera. "Manžel

hraje na flétnu picolu v orchestru Národního divadla. Oba tu trávíme hodně času, ale nějaká ponorková nemoc nám rozhodně nehrozí. Zatímco já 'pracuju' nahoře na jevišti, manžel sedí v takové 'kapse' pode mnou. Když zpívám, nevážu se na nikoho konkrétního, zpívám pro všechny lidi v divadle. Je to podobné jako u sportovců - snažím se odvést nejlepší výkon v tu danou chvíli."

O svých dětech říká, že jsou takzvaně japonské. "Kdykoli manžel odjel do Japonska na turné, tak jsem otěhotněla. Děti jsem si vždycky přála, ale samozřejmě bez babiček, tetiček a manžela by to zvládnout nešlo. Dokud byly malé, tak bylo fajn, že jsem s nimi mohla trávit dopoledne. Odcházela jsem kolikrát až večer, když šly spát. Ale když zkoušíte a máte před premiérou, tak jste v divadle pořád. Starší děti mi někdy nechávají žákovskou k podpisu na vrátnici...Musely si zvyknout, že máme jiný režim - hlavně o svátcích. Asi čtyřikrát se mi stalo, že byla premiéra 21. nebo 22. prosince a všechno - dárky, cukroví, stromeček chystala babička." Daniny děti znají Smetanovy opery od prenatálního věku. "S Honzíkem v bříšku jsem absolvovala soutěž v Karlových Varech a stala jsem se laureátkou. Ležel jak žirafka, zkroucenej, ale spokojenej. Zato kvůli nejmladší dceři jsem musela se zpíváním skončit už ve čtvrtém měsíci těhotenství. Ležela nožičkama nahoru a kopala mě do bránice a to má samozřejmě vliv na dýchání a tím pádem i na zpěv."

Do Národního divadla ale za maminkou chodí docela rády. Nejstarší dcera viděla i poslední představení Rusalky, které se pojetím hodně liší od toho, které maminka zpívala dříve. Prý se jí ale líbí obě - je zkrátka tolerantní. Hudební nadání mají všichni tři Daniny potomci, ale nejvíc k hudbě, zdá se, směřuje Honzík. Baví ho zpívání, chodí do sboru, hraje na klavír a na fagot.

Nevyslovené přání

Mnoho let měla Dana obavy, jak zvládne novou roli. Dnes už si dokáže říct, že to určitě zvládne. Hodně se naučila v divadle od starších kolegů, od režisérů, ostatní přinesl sám život. "Víte, třeba Mařenku v Prodané nevěstě můžete zpívat i bez velkých zkušeností, ale třeba Dvořákovu hudbu nikoli. A já si dlouho přála, abych si jednou zazpívala Rusalku. Věřím tomu, že stačí si něco vroucně přát a někam to své přání směřovat, nemusíte ho ani nahlas vyslovit...Kdysi jsem jela tramvají domů z konzervatoře a na Jiráskově náměstí jsem se

najednou podívala na spisovatelovu sochu a v tom okamžiku, v jakémsi záblesku, jsem věděla, že budu zpívat v Národním divadle nebo v České filharmonii. Přesto vím, že kdybych musela ze dne na den se zpěvem přestat, že bych to nějak ustála."

Dana má velkou zálibu v mineralogii - nosí po kapsách různé kamínky, čte si literaturu o minerálech. "Několik let jsem měla období, kdy jsem potřebovala jenom hematit. Říká se o něm, že drží člověka při zemi a asi jsem to potřebovala. Teď si kamínky vybírám podle nálady. Ráno se zadívám na svou sbírku, nějaký kámen nebo šperk s kamenem si vyberu, pohladím ho a vím, že vždycky zvolím správně."

Daně se letos v létě plní ještě jedno přání: zazpívá si Rusalku v zámeckém parku v Českém Krumlově před světoznámým otáčivým hledištěm. "To místo miluju, má mimořádnou energii. Vždycky jsem ho ale znala pouze jako divák, letos poprvé se to obrátí."

Cena Thalie

Dana Burešová vystupuje skromně a nechlubí se ani Cenou Thalie, kterou získala na jaře za mimořádný ženský jevištní výkon v roli Alžběty ve Wagnerově opeře Tannhäuser, přičemž byly oceněny i její herecké schopnosti. Sama přiznává, že na počátku své kariéry si ráda nechala poradit od hereckých bardů. "Na konzervatoři sice máte hodiny herectví, ale divadlo, které je obrovský kompilát života, je teprve to pravé prostředí, kde se učíte svůj vnitřní prožitek přenést na diváka. Přitom ale musíte být neustále ve střehu, abyste dokázala reagovat na to, co se zrovna na jevišti děje. Občas se stane, že někomu vypadne kus textu nebo něco splete. Takhle se mi podařilo v árii Taťány v Evženu Oněginovi, kde jsou dva motivy, zaměnit druhý za první, a dvacetiminutovou árii jsem skončila po třech a půl minutách. Hudba hrála stále dál a já nemohla najít správná slova. Naštěstí jsem se chytla s pomocí nápovědy, ale ten okamžik, byť trval možná jen půl minuty, je skutečně okamžikem hrůzy." Většinou ale představení dopadne skvěle a Dana se vrací domů ze svých Rusalek, Taťán a dalších krásných postav ke své nejdůležitější roli - maminky.